



รายงานการวิจัย

การเปลี่ยนผ่านการสื่อสารเรื่องลาวและความเป็นลาวนั้นแบบเรียนไทย
จากยุคก่อนการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขึ้นพื้นฐานถึงยุคประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน

โดย
นางสาวนิลุบล ไพบูลย์

รายงานการวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากวิทยาลัยการเมืองการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหิดล
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562
(กันยายน 2563)

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนผ่านการสื่อสารเรื่องลาวและความเป็นลาวนแบบเรียนไทย จากยุคก่อน การปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงยุคประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน สำเร็จลงได้ด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือมากๆจากกลุ่มวิจัย ซึ่งผู้วิจัยอย่างให้พื้นที่ส่วนนี้ขอบคุณ ตั้งแต่วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณผู้มีส่วนผลักดันด้านตั้งแต่เริ่มต้น รศ.ดร.อลองกรณ์ อรรถแสง ขอบคุณ อ.ดร.สุกรี นาคเย้ม ผู้แนะนำการลงพื้นที่ ขอบคุณผู้ให้ข้อมูลและเวลาในการสัมภาษณ์ ทั้งคุณครูรัตน์ อรรถแสง จากโรงเรียนหลักเมือง คุณครูดวงจันทร์ ศรีสะอาด และคุณครูไตรัตน์ บุญมาก จุกเกริกเรียนอนุบาล จังหวัดมหาสารคาม ขอบคุณ อ.ดร.วนิดา พรหมหล้า ผู้ให้การสนับสนุนข้างหลังหลายครั้ง

ขอบคุณ รศ.ดร.สมสุข ทินวิมาน ครูผู้ติดตั้งความรู้ความคิดให้กับเด็กวิจัย

ขอบคุณคณาจารย์วิทยาลัยการเมืองการปกครอง อีกหลายท่านที่แม้ไม่ได้อ่านมา แต่ก็รู้เนอะ ว่า ขอบคุณ ขอบคุณ แฉม เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิจัยในการอนุเคราะห์ ติดตาม และอำนวยความสะดวกในการขอทุนวิจัย และขอบคุณน้ำ น้ำทิพย์ ทองภูบาล ผู้ช่วยอาจารย์ในหลายๆ เรื่อง

ขอบคุณผู้ประสานงานภายนอกในการตีพิมพ์บทความวิจัย -- พี่เอม และ น้องแพค

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานนี้จะสร้างคุณูปการให้กับการศึกษาวิชาศาสตร์รวมถึงการศึกษาศาสตร์ด้านสื่อสารมวลชนไม่มากก็น้อย

นิสูบล ไฟแรง

ผู้วิจัย

ชื่อเรื่อง	การเปลี่ยนผ่านการสื่อสารเรื่องราวและความเป็นลางในแบบเรียนไทย จากยุคก่อนการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานถึงยุคประชาคมอาเซียนในปัจจุบัน
ผู้วิจัย	นิลุบล ไฟระ
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนผ่านการสื่อสารเรื่องความล่าช้าในแบบเรียนไทย ผ่านหลักสูตรประ楫ศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 จนถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ใช้เตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เอกสาร และวิเคราะห์เนื้อความในแบบเรียนไทยวิชาประวัติศาสตร์ ผลการศึกษา มีดังนี้

การสื่อสารเรื่องราวและความเป็นมาในแบบเรียนไทยวิชาประวัติศาสตร์ก่อนปี พ.ศ. 2533 ภาพรวมพบว่า ลาว กับไทย เป็นพันธมิตรสมัยประวัติศาสตร์ เพราะมีผลประโยชน์ร่วมกัน แต่มาช่วงหลัง ทศวรรษ 2520 เริ่มมีการสร้างภาพให้ลาว มีสถานะต่ำกว่า และ เป็นตัวปัญหาของไทย ส่งผลถึงการสื่อสารเรื่องราวและความเป็นมาในยุคต่อมา ช่วงปี 2533 – 2544 จากหลักสูตร พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ลาวยังคงถูกสร้างให้มีสถานะต่ำกว่าไทย และ เป็นตัวปัญหาต่อเนื่องมา โดยรหัสที่ถูกใช้ในการสร้างภาพนี้คือ รหัสชาตินิยม จนกระทั่งเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงในส่วนของหลักสูตร พ.ศ. 2544 และ พ.ศ. 2551 เพื่อลดทอนหัศจรรย์ด้านลบ ภาพลักษณ์เป็นภาพของดินแดน ผู้คน วัฒนธรรมประเทศ ศิลปะ และ ในฐานะเป็นประเทศเพื่อนบ้าน โดยรหัสที่ถูกใช้คือ ประชาคมอาเซียน ดังนั้น จึงอาจสรุปได้ว่า การสื่อสารเรื่องราวและความเป็นมาใน ถูกเปลี่ยนผ่านจากการเป็นพันธมิตรสมัยประวัติศาสตร์ มาเป็นตัวปัญหา เป็นน้องที่มีสถานะ ต่ำกว่า จนพัฒนาไปเป็นเพื่อนบ้านและพันธมิตรที่เท่าเทียม

คำสำคัญ : การสื่อสาร ความเป็นลาว แบบเรียนไทย ชาตินิยม ประชาคอมอาเซียน

Title	The transition of Lao communication and Lao being in the Thai textbook between the pre - revolution of elementary education curriculum and the current ASEAN Community
Author	Nilubol Pairoh
University	Mahasarakham University
Academic Year	2020

Abstract

This research aims to study the transition of Lao communication and Lao being in the Thai textbook through the elementary education curriculum version 1978 (revised in 1990), the fundamental educational curriculum version 2001 to the core fundamental educational curriculum version 2008. This curriculum prepares to engage ASEAN Community. The research employed qualitative research with documentary analysis and content analysis of Thai textbook on history subject.

Overall, the study of Lao communication and Lao being through the Thai textbook on historical subject dated before 1990 reveals that Laos and Thailand are historic allies because of their mutual benefits. However, after the decade of 1977, Laos had begun to be a lower status and a problem for Thailand. This resulted in the communication of Lao and Lao being in the later era.

Between 1990 and 2001, reflected from the 1978 curriculum (revised in 1990), Laos remained as lower status as Thailand and was continuously a problem for Thailand. The code used to create this image is nationalism. The code used to create this image is the nationalism.

Later, the negative attitude towards Laos was changed by the curriculum revised in 2001 and 2008. Laos is then a picture of the land, people, culture, traditions, and arts and as a neighboring country with the code used is ASEAN Community. Therefore, it can be concluded that Lao communication and Lao being has been transformed from a historic alliance, a problem, a lower status younger sibling into a neighbor and eventually a partner.

Keywords: communication, Lao being, Thai Textbook, Nationalism, ASEAN Community

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ

1

บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

7

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

18

บทที่ 4 ผลการศึกษา

23

บทที่ 5 บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

48

บรรณานุกรม

54

ประวัติผู้วิจัย

57

วิทยาลัยการเมืองและการปกครอง มข